

Styrets beretning for 2023

FORUT er en norsk bistandsorganisasjon som eies av de ruspolitiske organisasjonene IOGT, Juvente og Juba. FORUT har i 2023 hatt utviklingssamarbeid med 16 partnerorganisasjoner, hvorav 14 er nasjonale organisasjoner i Sri Lanka, India, Nepal, Sierra Leone, Malawi og Zambia, og to er regionale alkoholpolitiske allianser i Vest-Afrika og det sørlige Afrika.

FORUT arbeider mot fattigdom og for en rettferdig verden der barn er trygge. Vi kjemper for at barn og kvinner skal få realisert sine rettigheter, og at rusmidler og dårlig psykisk helse ikke skal hindre trygghet og utvikling.

FORUTs mål er at folk får reell makt til å endre sine liv.

FORUT er en forkortelse for *solidaritetsaksjon FOR UTvikling*. Vi mener at utvikling krever en helhetlig tilnærming og arbeider på områder som virker sammen: barnrettigheter, likestilling, arbeid og inntekt, god psykisk helse og alkoholpolitikk som fremmer folkehelse.

FORUT mobiliserer barn og unge i Norge til global innsats gjennom våre pedagogiske kampanjer i barnehager og skoler. FORUT driver også et aktivt påvirkningsarbeid nasjonalt, regionalt og globalt for fattigdomsreduksjon, rettferdighet og folkehelse.

Organisasjonens hovedkontor ligger på Gjøvik, og med avdelingskontor i Oslo og Tromsø.

Rammeavtalen med Norad

2023 er siste året i FORUTs femårige rammeavtale med Norad. Alle FORUTs programmer i samarbeidslandene gjennomføres av våre nasjonale partnerorganisasjoner og innen de avtalte rammer for planer og budsjetter. Partnerorganisasjonene følges opp fra hovedkontoret i Norge.

FORUTs arbeid som bistandsorganisasjon handler om å oppnå forandringer som gir bedring i fattige og marginaliserte menneskers livssituasjon og livsutsikter. Rammeavtalen med Norad inneholder et omfattende sett av plandokumenter og instrumenter for hvordan resultatene

av vårt arbeid skal oppnås, synliggjøres og konkretiseres. For perioden 2019-2023 ble det utarbeidet strukturerte forandringsteorier («*Theories of Change*») for våre program og prosjekter. Forvaltningen av prosjektene er delt inn i seks landprogrammer og et globalt program og rammeavtalen hadde ved avtaleinngåelsen fem temaområder; rus som utviklingshinder, barnrettigheter, kvinner og likestilling, arbeid og inntekt, samt godt styresett.

Betydningen av psykisk helse i utviklingssamarbeidet har i løpet av perioden fått økende prioritet og viktige gjennomslag i avtaleperioden, I desember 2021 mottok FORUT en tilleggsbevilgning fra Norad på 10 millioner for å styrke psykisk helse-tjenester for barn og unge i Nepal i samarbeid med CWIN. Dette betyr at det de siste to årene vært seks temaområder i FORUTs programarbeid.

FORUT og våre partnerorganisasjoner gir et vesentlig bidrag til bærekraftsmålene, herunder særlig mål nr. 1 (utrydde fattigdom), nr. 3 (god helse), nr. 4 (god utdanning), nr. 5 (likestilling mellom kjønnene), nr. 8 (anstendig arbeid og økonomisk vekst), nr. 10 (mindre ulikhet) og nr. 17 (samarbeid for å nå målene). I tillegg bidrar mange av våre partnerorganisasjoner på ytterligere flere av bærekraftsmålene.

Nøkkelen til FORUTs gode resultater ligger i våre langsiktige og likeverdige partnerskap der partnerorganisasjonene definerer egne behov og selv setter mål for sin virksomhet. Dette er lokalt ledet utvikling.

Det viktigste målet for FORUT i 2023 var å utarbeide en søknad til Norad om ny rammeavtale for 2024-29, samt å ferdigstille fireårsrapporten for inneværende periode. Begge deler ble levert på tid av FORUTs utenlandsavdeling og per mai 2024 kan vi med glede konstatere at FORUT har signert en ny femårsavtale med Norad på til sammen 200 millioner kroner, en økning på vel 30% fra forrige periode.

I 2023 har FORUTs medarbeidere gjennomført reiser til tre av seks samarbeidsland; Sri Lanka, Nepal og Malawi. I tillegg samlet vi alle partnere til en konferanse i Cape Town i oktober, i forlengelsen av Global Alcohol Policy Conference (GAPC) der også FORUT var medarrangør gjennom GAPA (Global Alcohol Policy Alliance).

Den globale utviklingen i 2023

Russlands angrepskrig på Ukraina har hatt og har alvorlige globale konsekvenser. Mange mennesker i våre samarbeidsland har fått det verre som følge av den globale økonomiske krisen som har vedvart i 2023. Sosial og politisk ustabilitet har kommet i kjølvannet av prisøkningene, men etter flere dramatiske hendelser i 2022, har det både i Sri Lanka og Sierra Leone vært forsiktige tegn til økt stabilitet, selv om dyrtiden på ingen måte er over.

FORUTs samarbeidsland er stater som i ulik grad har konflikter eller dysfunksjonelle relasjoner mellom ulike aktører i samfunnet. Vi ser konsekvensene av økte økonomiske forskjeller og autoritære regimers fremmarsj. Menneskerettigheter er truet, inkludert sivile og politiske rettigheter til informasjons- og organisasjonsfrihet. Dette skjer samtidig som FN og andre overnasjonale institusjoner har relativt mindre makt enn tidligere, og ikke-statlige kommersielle aktører har mer makt vis-a-vis stater.

FORUT står sammen med våre partnerorganisasjoner og det sivile samfunn i forsvaret for de grunnleggende premisene for fattigdomsreduksjon og rettigheter for alle mennesker, herunder demokratiske prinsipper, fordeling, fred, økologisk bæreevne og et sterk og fritt sivilsamfunn der menneskerettigheter forsvares. Våre langvarige partnerskap og våre kollegaers erfaring og kompetanse til å arbeide under stadig skiftende, dramatiske og krevende betingelser, gjør oss godt rustet til å fortsette vårt arbeid.

Resultater i 2023

Hvert femte år kreves det en betydelig ekstrainsats av FORUT, for å levere en rapport til Norad om de første fire årene av rammeavtaleperioden og utarbeide søknad til en ny rammeavtale. Belastningen på FORUTs medarbeidere og våre kollegaer i partnerorganisasjonene dette året er svært stor. 2023 var et slikt år, og det er derfor med stolthet vi kan si at vi klarte det.

Samtidig har FORUT og våre partnere levert imponerende resultater i år med store økonomiske utfordringer, der svak kronekurs har redusert overføringene til samarbeidslandene. Blant viktige mål som er nådd, er at:

- I 2023 har 2931 barn og unge i Nepal og India fått beskyttelse, trygghet og tilgang til skole og støtte til å ivareta sine rettigheter. For hele avtaleperioden på fem år er tallet 14 586.
- 5 638 barn og unge i Sri Lanka, India, Sierra Leone og Malawi har deltatt i beslutningsprosesser i sine lokalsamfunn som påvirker deres liv (29 929 for hele perioden).
- 489 lån har blitt gitt til mennesker i lokalsamfunn i Sierra Leone til inntektsbringende tiltak. (5123 siden 2019).
- 160 selvhjelpsgrupper i India, Sri Lanka og Sierra Leone har arbeidet for å beskytte og forebygge kjønnsbasert vold. Resultatet er at kvinner og jenter i disse lokalsamfunnene har lavere forekomst av familierelatert vold. (913 i perioden).
- I Nepal ble det gjennomført 14 021 konsultasjoner på den barnepsykiatriske klinikken i 2023 (32 480 i hele perioden). I tillegg ble det gjennomført 3737 telekonsultasjoner i 2023 fra CWINs barne- og ungdomspsykiatriske team på klinikken.

I oktober 2023 samlet FORUT representanter fra våre partnere til en samling i Cape Town, Sør-Afrika, i forbindelse med Global Alcohol Policy Conference (GAPC), som samlet 521 deltakere fra 55 land. GAPA (Global Alcohol Policy Alliance) som FORUT er sekretariat for, var medarrangør og konferansen inneholdt blant annet:

- Sju plenumssesjoner, 28 parallelle sesjoner og tre workshops
- 312 innsendte sammendrag
- 159 innlegg
- 89 posters som var tilgjengelige gjennom hele konferansen.

GAPC bidro til faglig oppdatering på alkoholpolitikkfeltet for hele FORUTs nettverk og nøkkelpersonell, gjennom økt forståelse av alkoholpolitiske virkemidler på lokalt, nasjonalt og internasjonalt plan og om hvilke utfordringer man står overfor spesielt i land i Sør.

FORUT har også deltatt i andre globale fora i regi av Verdens helseorganisasjon og FNs kommisjon mot narkotika (CND) i løpet av 2023 og fulgt arbeidet med alkoholhandlingsplanen tett, som ble vedtatt i 2022. Det har også våre regionale i Vest-Afrika og det sørlige Afrika. West Africa Policy Alliance (WAAPA) og Southern African Policy Alliance (SAAPA). WAAPA har nå sju medlemsland og SAAPA har fem.

Etter at FORUT og CWIN i desember 2021 inngikk en viktig og ambisiøs avtale med Norad om å styrke psykisk helsetjenester for barn og unge i Nepal, har prosjektet nå levert resultater i tråd med avtalen med en barnepsykiatrisk klinikk, en ungdomsavdeling ved det psykiatriske sykehuset i Katmandu og et senter for forskning og utadrettet virksomhet etablert. Det har blitt oppnådd viktige resultater for telehelse, systembygging og kompetanseheving i distriktshelsetjenesten. I tillegg har CWIN og FORUT brukt betydelige ressurser på å forankre denne systemstyrkingen i nepalsk forvaltning. Å bygge nasjonale helsesystem er et krevende og langsiktig arbeid og en helt nødvendig forutsetning for et bærekraftig psykisk helsetilbud for alle barn og unge i landet.

Årsregnskapet for 2023

Årsregnskapet for 2023 viser et aktivitetsresultat på kr 2 740 500. I et aktivitetsregnskap føres alle inntekter og utgifter det året det mottas og brukes.

FORUT har en sunn økonomi. Regnskapet er utarbeidet med forutsetning om fortsatt drift, og styret finner at forutsetningen er til stede.

Deloitte Gjøvik er FORUTs revisor.

Organisasjonens utvikling

FORUTs virksomhet har vært stabil de siste årene, med et budsjett på mellom 50 og 60 millioner kroner. Organisasjonen hadde 15,42 årsverk ved årsskiftet.

Det ble avholdt fem styremøter i 2023. 60 saker ble behandlet.

FORUTs viktigste finansieringskilde er norske myndigheter, primært gjennom Norad. FORUT har i perioden 2019-2023 hatt en femårig rammeavtale med Norad på 30,8 millioner kroner per år. I tillegg mottok FORUT 10 millen ekstrabevilgning på kr 10 millioner til å bygge psykisk helsetjenester i Nepal i desember 2021. Fra samme år er FORUT plassert i seksjon for global helse i Norad.

FORUTs ambisjoner og mål krever en betydelig innsamling av egne midler, utover det som rammeavtalen med Norad krever. FORUT samlet inn 15, 995 911 kroner i 2023, i tråd med målet på 16 millioner kroner

FORUT har lojale faste givere, og et godt samarbeid med barnehager, skoler, private og offentlige virksomheter, samt privatpersoner, som alle har bidratt med betydelige midler,

FORUTs strategi fram mot 2030 ble vedtatt av styret i 2017. I lys av inneværende rammeavtale med Norad, en økt satsing på psykisk helse og et presset innsamlingsmarked, ble strategien revidert i 2021. FORUTs policydokument, samt policy for likestilling, menneskerettigheter, miljø og anti-korrupsjon ble revidert og behandlet i FORUTs styre i 2023, som del av arbeidet med ny søknad til Norad.

Arbeidsmiljø og kjønnsfordeling

FORUT har tariffavtale og egen seniorpolitikk. FORUT har et godt arbeidsmiljø, og de ansatte uttrykker i stor grad tilfredshet med arbeidet, miljøet og oppgavene.

Medarbeidere i FORUT har store oppgaveporteføljer av eget ansvar og myndighet, og kan i perioder oppleve stort arbeidspress som følge av et krevende innsamlingsmarked og økte faglige og forvaltningsmessige krav fra Norad og andre donorer. 2023 er intet unntak i så måte.

FORUTs administrasjon besto ved inngangen til 2023 av 16 fast ansatte, 11 kvinner og fem menn. Totalt sykefravær i 2023 var 6,68%, hvorav korttidsfraværet utgjorde 0,67%, syke barn-dager 0,33% og langtidsfraværet/ sykmeldinger 5,68%.

FORUTs styre besto i 2023 av fem faste representanter (to kvinner og tre menn), tre representanter fra eierorganisasjonene (to kvinner og en mann), en representant fra de ansatte (kvinne) og to møtende vararepresentanter (to kvinner), i alt elleve personer. Av disse var altså sju kvinner og fire menn.

Risiko og sårbarhet

FORUT er sårbar for endrede holdninger i innsamlingsmarkedet og endringer i politiske rammevilkår. Følgende risikoer anses å være aktuelle:

- Svikt i oppslutningen om FORUTs pedagogiske kampanjer (Barneaksjonen og Skoleløpet), eller sviktende innbetalinger fra deltakerne. I 2023 har gjennomsnittlig innbetaling økt noe fra 2022, men trenden er over år svakt nedadgående og dette skaper bekymring. I tillegg er barnekullene mindre og mange barnehager blir lagt ned.
- Svikt i andre egeninnsamlede inntekter, som reduksjon i veksten av antall nye faddere. Dette reduserer nivået på FORUTs frie midler. Fram til 2018 økte inntektene fra FORUT-fadder, men stagnerte i 2019 og har siden gått ned og i 2023 hadde FORUT en netto nedgang i antall faddere. Det er imidlertid gledelig at samlet innbetalt beløp fra faste givere har hatt en økning, Våre støttespillere deltar også i øvrig innsamlingsarbeid og med gaver.
- Stadig større krav til økonomisk bærekraft hos våre partnerorganisasjoner i sør vil kunne true deres eksistens fordi det er vanskelig for disse organisasjonene å skaffe større donorer til prosjektene. Dersom FORUT må redusere budsjettene, kan resultatet bli redusert aktivitet som vil svekke de langsiktige virkningene av arbeidet.
- Politiske endringer og utvikling i retning autoritære regimer i våre samarbeidsland vil kunne true våre partnerorganisasjoners mulighet til å engasjere seg i rettighetsarbeid og internasjonalt samarbeid, noe som igjen vil kunne true deres eksistensgrunnlag
- Dyrtid rammer mange land svært hardt. Prisene på energi og drivstoff, råvarer og teknologiprodukter har økt kraftig, med en påfølgende dominoeffekt med rekordhøy inflasjon i mange land. For FORUTs programmer handler dette om at marginaliserte og fattige gruppers livssituasjon har blitt sterkt forverret. Det er stor risiko for at med tap av inntekt endres handlings- og beslutningsrommet og at for mange sårbare grupper vil livet nå kun handle om overlevelse og om å få råd til mat. Dette kan fortrenge viktige grunnpillarer for utvikling, som rettighetsarbeid for kvinner og barn. Misnøye og mistillit i brede lag av folket kan gi grobunn for ytterligere polarisering, populisme og opprør.
- I tillegg vil endringer i politiske rammevilkår, med vesentlig kutt i budsjettene til bistand eller nord/sør-informasjon, omlegging av norsk bistand eller økt krav til egenandel, kunne true FORUTs eksistensgrunnlag.

Miljøutfordringer

FORUTs virksomhet forurenser i utgangspunktet ikke det ytre miljøet. Det er imidlertid behov for en del flyreiser for å følge opp prosjektvirksomheten, noe som medfører klimagassutslipp. Hvert partnerland får normalt mellom ett besøk i året. Det foretas ikke unødvendige reiser, og mesteparten av oppfølgingen skjer gjennom epost, digitale konferanser og telefon.

Gjøvik 21.mai 2024

Kari Hagen
styreleder

Ida Oleanna Hagen
generalsekretær

Mirjeta Emini
styrets nestleder

Geir Riise

Stig Erik Sørheim

Øyvind Kind Robertsen

Elin Kjeldstadli Hatlestad
ansattes representant

Ørnulf Thorbjørnsen
IOGT

Liv Marie Bendheim
Juvente

Hilde Rivera
Juba

Dokumentet er signert elektronisk

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Emini, Mirjeta

Nestleder

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-2029353

IP: 46.15.xxx.xxx

2024-05-30 18:56:41 UTC

Riise, Geir

Styremedlem

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1143237

IP: 84.212.xxx.xxx

2024-05-30 20:06:40 UTC

Robertsen, Øyvind Kind

Styremedlem

Serienummer: no_bankid:9578-5997-4-2324716

IP: 132.150.xxx.xxx

2024-05-31 07:41:44 UTC

HAGEN, KARI

Styrets leder

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-2019812

IP: 193.212.xxx.xxx

2024-05-31 10:15:21 UTC

HAGEN, IDA OLEANNA

Generalsekretær

Serienummer: no_bankid:9578-5997-4-679216

IP: 82.147.xxx.xxx

2024-05-31 12:15:27 UTC

Sørheim, Stig Erik

Styremedlem

Serienummer: no_bankid:9578-5993-4-2523079

IP: 195.1.xxx.xxx

2024-06-03 09:12:27 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: TPPZY-XWL11-6KCU-V2FL7-313CP-GD5Y0

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

HATLESTAD, ELIN KJELDSTADLI

Styremedlem

Serienummer: no_bankid:9578-5990-4-2368027

IP: 158.248.xxx.xxx

2024-06-05 08:34:10 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>